

BigInsight

Deteksjon av hvitvasking
med algoritmer og kunstig
intelligens (AI)

Martin Jullum, Norsk Regnesentral
Lars Erik Bolstad, DNB

Seminar Nordisk Ministerråd, 08.11.22

Agenda

- ▶ Forskningscenteret BigInsight
- ▶ Hvitvasking
- ▶ 3 prosjekter
- ▶ Refleksjoner fra DNB

Forskningscenteret BigInsight

UiO : Universitetet i Oslo

UNIVERSITETET I BERGEN

Skatteetaten

Gjensidige

BigInsight
2015 – 2023

100 mill. fra
NFR + 50 mill.
fra partnerne

INNOVATION OBJECTIVES

Personalised
marketing

Personalised
health and
patient safety

Personalised
fraud
detection

Sensor
systems

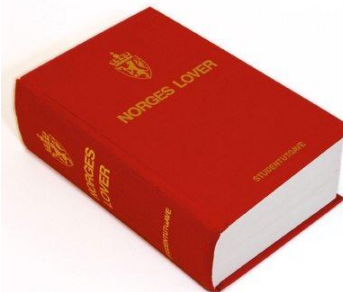
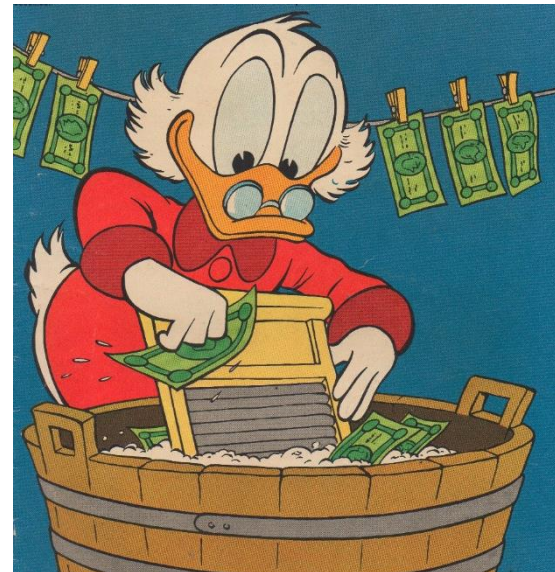
Forecasting
power
systems

Explaining AI

Hvitvasking og DNBs ansvar

- ▶ Hvitvasking: Å skjule opprinnelsen til utbytte fra straffbare handlinger
- ▶ Anti-hvitvasking
 - Risikoklassifisering av kunder
 - Transaksjonsovervåkning
 - Sanksjonsscreening (land, personer)
 - Terrorfinansiering
- ▶ DNBs ansvar (Hvitvaskingsloven)
 - Rapportere mistenkelig adferd til Økokrim

Tre forskningsprosjekter

AI for deteksjon av mistenkelige transaksjoner

AI for identifisering av mistenkelige kunder basert på nettverk

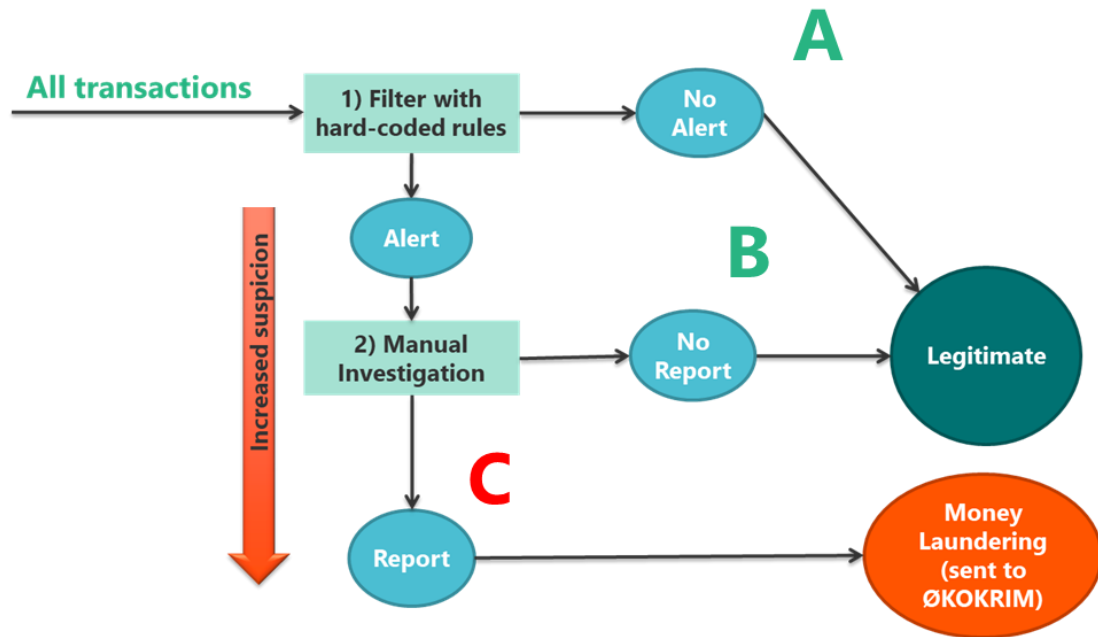
Algoritmer for å finne mistenkelige transaksjonsmønstre

AI for deteksjon av mistenkelige transaksjoner

► Typisk AML-system

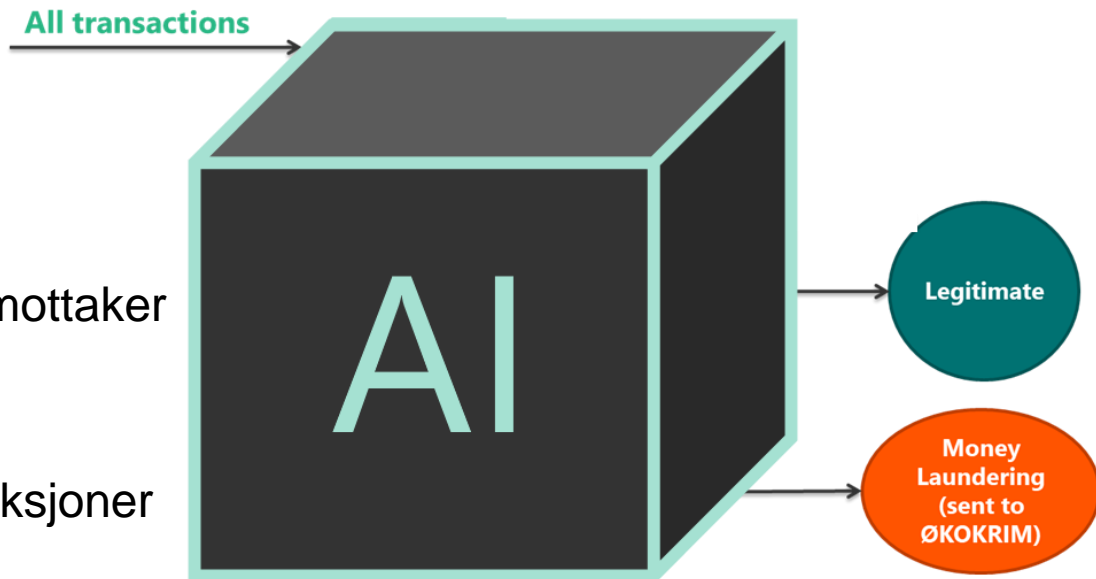
- For statisk og enkelt å omgå
- Mange falske positive (B) – mye manuelt arbeid

AI for deteksjon av mistenkelige transaksjoner

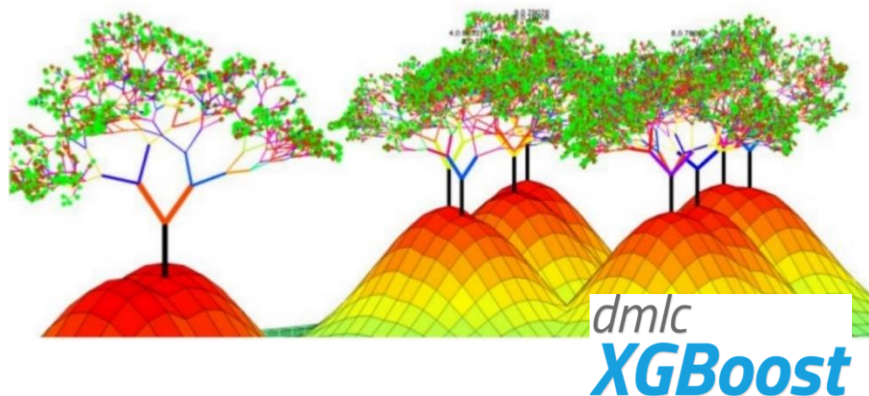
- ▶ Vårt arbeid
 - AI beregner risikoscore hver transaksjon
- ▶ Data (1700 variabler per trans)
 - Info om aktuell transaksjon
 - Bakgrunnsinfo om sender/mottaker
 - Sender/mottakers transaksjonshistorikk
 - Tidligere rapporterte transaksjoner fra sender/mottaker

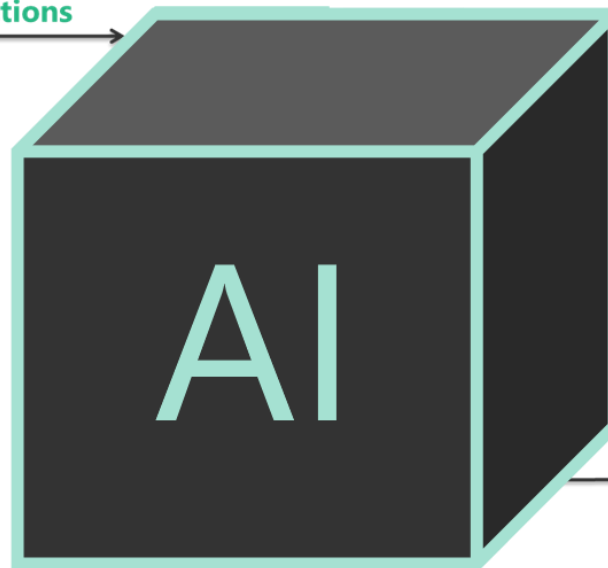

AI for deteksjon av mistenkelige transaksjoner

- ▶ Vår AI: Maskinlæring
 - Historiske data + rapporter
 - Modell som lærer hvilke kombinasjoner av variablene som oppstår i rapporterte transaksjoner

All transactions

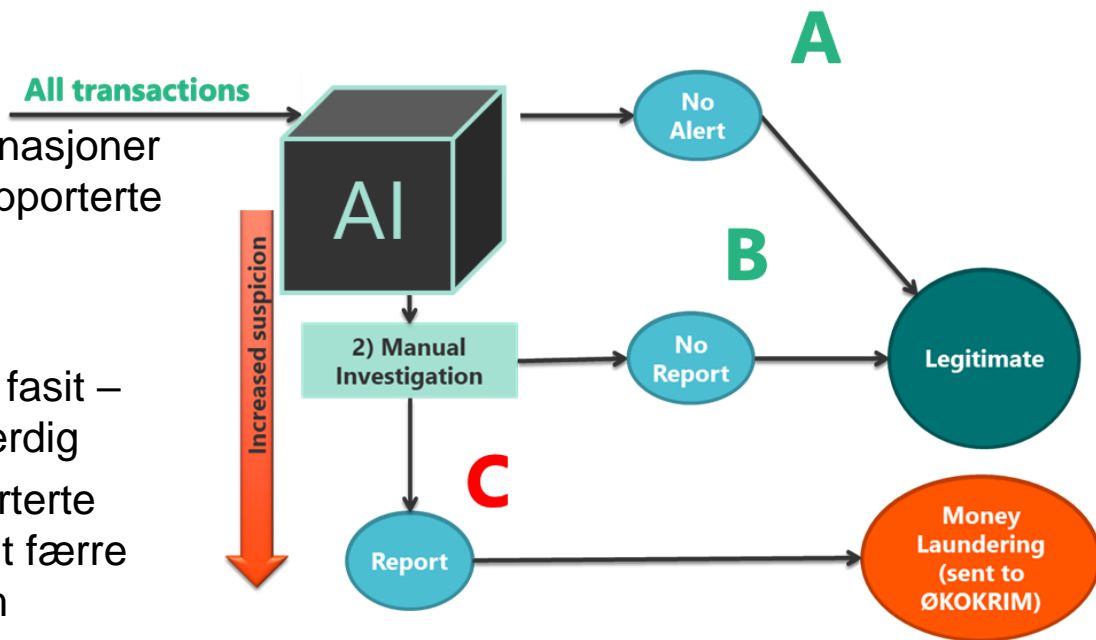
Legitimate

Money
Laundering
(sent to
ØKOKRIM)

AI for deteksjon av mistenkelige transaksjoner

- ▶ Vår AI: Maskinlæring
 - Historiske data + rapporter
 - Modell som lærer hvilke kombinasjoner av variablene som oppstår i rapporterte transaksjoner
- ▶ Testresultater
 - Eksisterende system definerer fasit – vanskelig å sammenligne rettferdig
 - Vår AI finner nesten alle rapporterte transaksjoner ved å se på langt færre saker enn eksisterende system
- ▶ Tenkt praktisk bruk
 - Prioritering av saker som undersøkes manuelt for rapportering til Økokrim

AI for deteksjon av mistenkelige transaksjoner

- ▶ Vår AI: Maskinlæring
 - Historiske data + rapporter
 - Modell som lærer hvilke kombinasjoner av variablene som oppstår i rapporterte transaksjoner
- ▶ Testresultater
 - Eksisterende system definerer fasit – vanskelig å sammenligne rettferdig
 - Vår AI finner nesten alle rapporterte transaksjoner ved å se på langt færre saker enn eksisterende system
- ▶ Tenkt praktisk bruk
 - Prioritering av saker som undersøkes manuelt for rapportering til Økokrim

Detecting money laundering transactions with machine learning

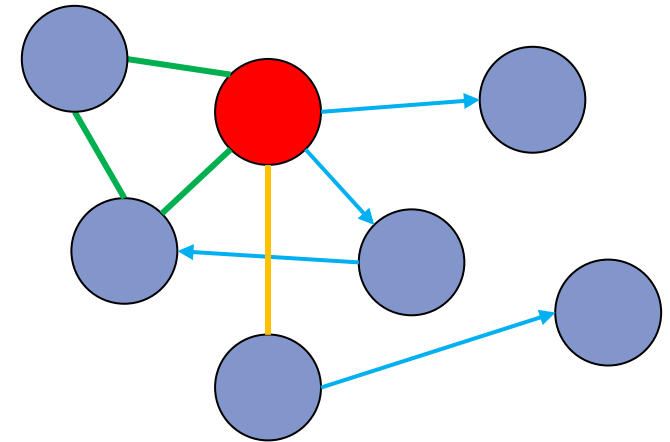
Martin Jullum, Anders Løland and Ragnar Bang Huseby
Norwegian Computing Center, Oslo, Norway, and
Geir Ånonsen and Johannes Lorentzen
DNB, Oslo, Norway

77 siteringer, 50 000+ nedlastninger

AI for identifisering av mistenkelige kunder basert på nettverk

- ▶ Relasjoner og samarbeid er sentralt innen hvitvasking
- ▶ Vår tidligere nevnte AI
 - Hensyntar ikke hvem transaksjonene går til/fra
 - Utnytter ikke private/profesjonelle relasjoner mellom kunder
- ▶ Flere forsøk på å utnytte slike relasjoner

- Transaksjon
- I samme styre
- Familiereelasjon

AI for identifisering av mistenkelige kunder basert på nettverk

- ▶ Mest lovende metodikk
 - Masterarbeid av DNB-ansatt veiledet gjennom BigInsight
 - Transaksjonsnettverk, profesjonelt relasjonsnettverk + kundeinfo
 - AI: Graf sendes til *nevralt nettverk* som lærer sammenhengen mellom relasjonene og mistenkelige adferd
 - Lovende resultater
 - Arbeid med vitenskapelig artikkel pågår

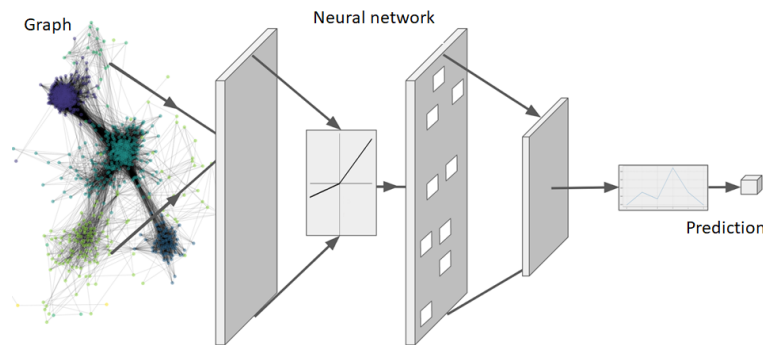
Department of Mathematics
University of Oslo

Finding Money Launderers Using Heterogeneous Graph Neural Networks

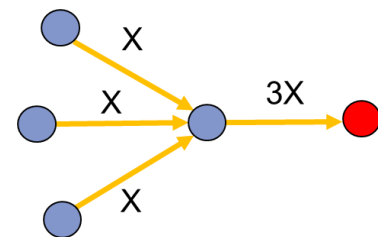
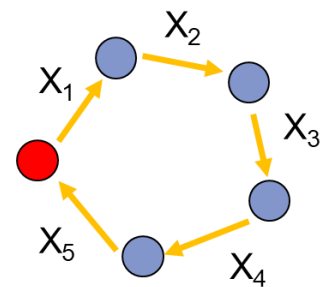
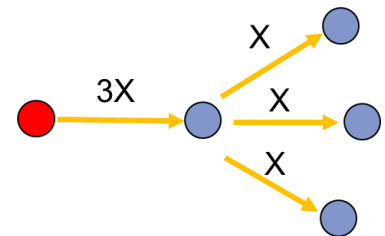
Fredrik Johannessen
Master's Thesis, Spring 2022

Algoritmer for å finne mistenkelige transaksjonsmønstre

- ▶ Avdekke ukjente hvitvaskingsaker
- ▶ Utvikler algoritmer som søker etter typiske/hypotetiske hvitvaskingsmønstre
 - Tidsaspektet er sentralt: raskt inn – raskt ut
 - Bestemte transaksjonstyper
 - Ta høyde for at vi kun kjenner an andel av transaksjonene

Kommentarer og refleksjoner fra DNB

